

Ministerstvo obrany

Tychonova 1, Praha 6, PSČ 160 01, datová schránka hjyaavk

Čj. MO 70202/2017-1216

Přílohy: 7

Schvaluji.

MgA. Martin Stropnický

ministr obrany

v z. podepsáno elektronicky

Praha 18. května 2017

Rezortní interní protikorupční program Ministerstva obrany

Praha 2017

Úvod

Vláda České republiky schválila dne 2. října 2013 usnesením č. 752 *Rámcový rezortní interní protikorupční program (RRIPP)*.

Cílem RRIPP je sjednocení obsahu stávajících protikorupčních programů ústředních správních úřadů a ostatních podřízených složek (v rezortu obrany ministerstvem zřízených příspěvkových organizací a založených státních podniků). Rezortem Ministerstva obrany (MO) je úkol stanovený RRIPP průběžně plněn. Po zpracování a schválení Zprávy o Rezortním interním protikorupčním programu MO (za období od 26. listopadu 2015 do 31. prosince 2016) byl Rezortní interní protikorupční program MO (RIPP MO) aktualizován v toto, do vydání předpokládané novely, platné znění.

RIPP MO shrnuje základní informace o uskutečňovaném boji s korupcí v rezortu a stanovuje úkoly a opatření k jejich plnění, jež jsou koordinovány gestorem oblasti - sekcí dozoru a kontroly MO (SDK MO). Program je členěn do pěti základních částí, které jsou dále rozpracovány do dílčích oblastí. Jedná se o části: *Vytváření a posilování protikorupčního klimatu, Transparentnost, Řízení korupčních rizik a monitoring kontrol, Postupy při podezření na korupci, Vyhodnocování interního protikorupčního programu*. Implementuje opatření ke splnění úkolů stanovených dokumenty vlády a k plnění všech výše uvedených částí. Přičemž vychází z principů

- aktivního prosazování protikorupčního postoje a rezortního programu z úrovně vedení MO;
- nulové tolerance korupčního jednání v rezortu Ministerstva obrany;
- komplexního přístupu k řízení korupčních rizik;
- závaznosti RRIPP;
- koordinace protikorupční politiky s ostatními rezorty a dalšími orgány (např. orgány činnými v trestním řízení).

Vedení MO vyjadřuje podporu posilování etického chování, otevřenému vyjadřování názorů zaměstnanců rezortu a vojáků z povolání (voják) a upozorňování na neetické chování. Souhlasí se základními principy RRIPP - propagací protikorupčního postoje vedoucími pracovníky, etickým kodexem, vzděláváním zaměstnanců, nastavením systému a podporou podezření na korupci oznámených v dobré víře, ochranou oznamovatelů, otevřeností a řízením korupčních rizik. Je si vědomo následků, které může neřešená hrozba korupce způsobit. Korupční jednání a odvetné opatření vůči oznamovatelům není a nebude tolerováno. Oznamovatelům, jejichž podání přispěje k eliminaci korupčních rizik (odhalení pachatele) je dlouhodobě vyjadřováno poděkování.

1. Vytváření a posilování protikorupčního klimatu

Jedná se o nejvýznamnější preventivní část RIPP MO, která je dále členěna do pěti oblastí: *Propagace protikorupčního postoje vedoucími pracovníky, Etický kodex, Vzdělávání zaměstnanců, Systém pro oznámení podezření na korupci, Ochrana oznamovatelů*. Oblasti jsou (u každé části RIPP MO) popsány v samostatných kapitolách a případně u úkolu, zapsaného v tabulce, je zaznamenán způsob plnění.

1.1 Propagace protikorupčního postoje

Nutnost propagace protikorupčního postoje vedoucích pracovníků rezortu Ministerstva obrany, jako rozhodujícího apelu a vzoru pro podřízené všech stupňů, trvá. Doporučuje se zejména vystoupení na velitelských shromážděních Armády České republiky (VS), které patří k nejdůležitějším zaměstnáním řídicích funkcionářů rezortu, na poradách vedení, Kolegiu ministra obrany, ale i při činnosti velitelů vojenských útvarů a při prezentaci této problematiky v rezortních médiích.

Povinností každého vedoucího zaměstnance/představeného je v rámci svých základních řídicích schopností a dovedností prosazovat a uplatňovat protikorupční postoj, potvrzený správným osobním příkladem¹ v plnění stanovených úkolů a vydávání vlastních opatření.

Deklarace protikorupčního postoje a apel na oznamování korupčního jednání je rovněž součástí připomenutí Mezinárodního dne boje proti korupci, k němuž dochází ve výroční den (9. prosince) na vnitřních i vnějších informačních prostředcích MO.

1.2 Etický kodex

Dodržování etického kodexu všemi příslušníky rezortu Ministerstva obrany (zaměstnanci v pracovním a služebním poměru a vojáky z povolání) je základní podmínkou pro vytváření protikorupčního prostředí.

V podstatě široká protikorupční opatření představují ustanovení rozkazu ministra obrany č. 6 vydaného 1. února 2013, *Etický kodex zaměstnanců Ministerstva obrany*, který čl. 7 zakazuje korupční jednání. Služební předpis náměstka ministra vnitra pro státní službu č. 13/2015, *kterým se stanoví pravidla etiky státních zaměstnanců*, v čl. 9 Korupce, též předchází rizikům korupce.

U rezortu Ministerstva obrany trvá „dvojkolejnost“ v oblasti přijímání darů (zákaz přijímání darů zaměstnanci v pracovním poměru a vojáky a možnost přijímání darů státním zaměstnancem do hodnoty daru 300 Kč).

Nově přichozí zaměstnanci jsou se zněním etických kodexů seznamováni v rámci vstupního školení. Povinností všech zaměstnanců rezortu Ministerstva obrany je se s kodexem seznámit a dodržovat povinnosti a pravidla stanovená výše uvedenými předpisy, jež jsou dostupné na webových stránkách.

¹Protikorupčním postojem se vedle vlastní bezúhonnosti rozumí zejména dodržování právních a služebních/vnitřních předpisů, zdůrazňování významu ochrany majetku státu, zdůrazňování důležitosti existence etických zásad při výkonu služby/práce, propagace jednání odmítajícího korupci a důraz na prošetřování podezření z korupčního jednání a na vyvození adekvátních kázeňských/disciplinárních a jiných opatření v případě prokázání prošetřovaných skutečností.

1.3 Vzdělávání v oblasti boje s korupcí

Protikorupční vzdělávání je realizováno několika způsoby. Především školeními a přednáškami za řízení vedoucími organizačních celků MO (V OC MO) a zástupců SDK MO, uskutečněním seminářů k prevenci rizikového chování organizovaných ředitelem agentury personalistiky Armády České republiky (Ř AP AČR) (vstupní školení nových zaměstnanců) a metodickou a koordinační činností odpovědných osob SDK MO. Výsledkem dřívějších aktivit vedoucích k sjednocení forem a způsobů vzdělávání je vytvoření e-learningu - 1. února 2017 byla zahájena systematická školení, věcně i formálně garantovaná gestorem oblasti boje s korupcí (BsK) a Univerzitou obrany (UO). U téže univerzity, prvního organizačního celku (OC MO) z povinných, je otevřen a již v rámci osobního samostudia absolvován e-learningový kurz Boj s korupcí I (BsK I) a kurz Boj s korupcí II (BsK II). Oba kurzy, zpracované v informačním systému vysokých škol Moodle pro provoz v síti Internet, představují praktické, moderní vzdělávání:

- zaměstnanců rezortu Ministerstva obrany při (po) nástupu do pracovního/ služebního poměru (představuje seznámení se s povinným minimem; kurz BsK I);
- zaměstnanců rezortu Ministerstva obrany zastávající místa se zvýšeným rizikem vzniku korupce (periodické vzdělávání; kurz BsK II).

Po zpracování pokynu k účasti v BsK I a harmonogramu studia kurzu BsK II, který bude obsahovat přehled o otevření (zpřístupnění e- learningu) kurzů po skupinách OC MO (sekcích a odborech MO a jejich přímo podřízených útvarech a zařízeních (PPÚZ), sekcích, odborech a velitelstvích Generálního štábu Armády České republiky a jejich PPÚZ v časových obdobích, zahájí studium povinné osoby od dalších OC MO. Kurz BsK I bude administrován dle požadavků sekce státního tajemníka MO (SST MO) pro nově příchozí státní zaměstnance a V OC MO. Dílčí (pro všechny OC MO) zpřístupňování kurzu BsK II bude zplánováno v periodě tří roků, době dohodnuté mezi osobami určenými ke spolupráci v BsK za PPVZ MO, zástupci SDK MO a pracovníky UO, kteří budou administrovat kurzy BsK I a BsK II.

Konkrétní způsob realizace absolvování kurzů (studium nových příslušníků v BsK I a harmonogram k BsK II), dohodnutý odpovědnými osobami (v souladu s výsledky pracovních jednání uskutečněných v roce 2016 a v únoru 2017) objasní příslušníci SDK MO na rezortním shromáždění osob, zainteresovaných v BsK, od všech OC MO. Shromáždění se uskuteční 25. dubna 2017.

1.4 Systém oznámení podezření na korupci

Systém pro oznámení podezření na korupci aktuálně vychází z obecných pravidel pro vyřizování petic a stížností².

V gesci státního tajemníka v Ministerstvu obrany (ST v MO) a ředitele Úřadu pro obrannou standardizaci, katalogizaci a státní ověřování jakosti (Úř OSK SOJ) jsou na základě nařízení vlády provozovány elektronické schránky (prosetrovatelMO@army.cz a protikorupcijnednaniurosksoj@army.cz) a fyzická schránka (ve vstupní části objektu ministerstva - náměstí Svobody 471/4, Praha 6 Dejvice). Schránky jsou určeny pro přijímání oznámení státního

²Nařízení vlády č. 145/2015 Sb., o opatřeních souvisejících s oznamováním podezření ze spáchání protiprávního jednání ve služebním úřadu
RMO č. 41/2014 Věstníku MO Vyřizování petic a stížností rezortu Ministerstva obrany (petiční a stížnostní řád)

zaměstnance o podezření ze spáchání protiprávního jednání představeným, státním zaměstnancem nebo osobou ve služebním poměru podle jiného právního předpisu při výkonu služby, práce nebo veřejné funkce. K vyřizování oznámení je určen u ministerstva obrany prošetřovatel.

Ve správě SDK MO je protikorupční linka (PKL), jež je součástí protikorupčního subportálu (PKS) na adrese www.korupce.army.cz, umožňující předání oznámení na korupční jednání související s působností rezortu Ministerstva obrany. Uvedený formulář umožňuje efektivně komunikovat i s pisateli, kteří si přejí zůstat v naprosté anonymitě. Identitu pisatele není možné žádným způsobem vysledovat, pokud sám neuvede své kontaktní údaje. Počty a zaměření vyřizovaných podání, včetně závěrů směrem k důvodnosti, jsou pravidelně vyhodnocovány a výsledky jsou zveřejňovány na intranetu i internetu MO. Prověřována jsou i anonymní oznámení, pokud obsahují konkrétní využitelné informace, popř. skutečnosti nasvědčující tomu, že byl spáchán trestný čin (postoupení orgánům Vojenské policie).

PKL doplňuje i schránka fyzická, umístěná v nemonitorovaném vstupním prostoru SDK MO (budova č. 3 objektu ministerstva – Tychonova 1, Praha 6 Dejvice).

1.5 Ochrana oznamovatelů

Obdobně jako v případě *Systému pro oznámení podezření na korupci* i ochrana oznamovatelů vyplývá z právních předpisů (např. zákoník práce, zákon o státní službě) a z RMO č. 41/2014 Věstníku, Vyřizování petic a stížností (petiční a stížnostní řád), podle jehož čl. 7 „*Ten, kdo petici podal (dále jen „petent“), a stěžovatel nesmí být přímo nebo nepřímo postihován, znevýhodňován nebo jinak diskriminován proto, že podal petici nebo stížnost. V těchto případech jsou příslušní vedoucí organizačních celků, u kterých je petent nebo stěžovatel zařazen, povinni z toho vyvodit důsledky*“. Citovanou ochranu však nepožívají případy úmyslného jednání s cílem poškodit jiné osoby.

Při správě PKL jsou přijímána a dodržována opatření k ochraně oznamovatelů (např. zachování jejich anonymity), a to i při pozdější komunikaci s nimi, včetně sdělení výsledků vyřizování jejich oznámení případným třetím osobám.

Pro řešení namítaných případů porušení zákazu odvetných opatření (zákroky vůči oznamovateli apod.) a zneužití poskytnuté ochrany se nejeví nutným vytváření zvláštních úkolů nebo útvaru. Vyřízení souvisí s kompetencí hlavního inspektora ochrany lidských práv v rezortu Ministerstva obrany (ombudsman@army.cz).

Úkoly k vytváření a posilování protikorupčního klimatu

Číslo a popis úkolu	Gestor	Součinnost	Termín splnění
1.1 V rámci vstupního vzdělávání nových zaměstnanců poskytovat informace k Etickému kodexu/Pravidlům etiky státních zaměstnanců	ST MO Ř AP AČR V OC MO	NŘ SDK MO	průběžně

Bez ohledu na formu vzdělávání (e-learningový kurz BsK I, účast na seminářích a školeních organizovaných AP AČR a V OC MO) zdůrazňovat význam etických norem přijatých v rezortu Ministerstva obrany, závazných pro všechny zaměstnance, a přispívat tak k minimalizaci rizik lidského faktoru.

Číslo a popis úkolu	Gestor	Součinnost	Termín splnění
1.2 Aktualizovat seznamy systemizovaných míst se zvýšeným rizikem vzniku korupce (míst důležitého významu) v souladu se vzorem uvedeným v příloze 6 RIPP MO. Výslednou dokumentaci předat NŘ SDK MO prostřednictvím PKS (www.korupce.army.cz).	V OC MO*	NŘ SDK MO	dle potřeby, na základě OMDZ a min. k 31. 12. kalendářního roku

Do doby splnění níže navržených úkolů (1.3, 1.4 a 1.5) plnit toto opatření standardním způsobem - aktualizovat seznam a zasílat pomocí PKS.

Číslo a popis úkolu	Gestor	Součinnost	Termín splnění
1.3 Zaslát kódy SM zařazených do seznamu zpracovaného dle přílohy 6 RIPP MO, prostřednictvím ŠIS, pracovníkům ředitelství SDK MO.	V OC MO*	NŘ SDK MO ST MO	30. června 2017

Ke splnění níže uvedeného úkolu 1.4 zaslát kódy SM (míst uvedených na seznamu zpracovaného dle Přílohy 6 RIPP MO pracovníkům ředitelství SDK MO. Kódy SM předají pracovníci SDK MO určené kontaktní osobě SST MO.

Číslo a popis úkolu	Gestor	Součinnost	Termín splnění
1.4 Na základě zpracovaných aktuálních seznamů SM vyznačit v Informačním subsystému o službě a personálu tato SM jako místa se zvýšeným rizikem vzniku korupce.	ST MO*	NŘ SDK MO Spolupracovníci BsK za jednotlivé OC MO V OC MO	30. září 2017

Po převzetí kódů SM (ze seznamů zpracovaných u OC MO dle Přílohy 6 RIPP MO) provést záznamy v ISSP - označení konkrétního SM v číselníku specifických požadavků číslem 999004.

Číslo a popis úkolu	Gestor	Součinnost	Termín splnění
1.5 Při zpracovávání změn personálních částí tabulek počtů a při aktualizaci vlastních PK opatření označovat v ISSP předmětná SM číslem 999004.	V OC MO*	ST MO NŘ SDK MO	průběžně po 30. září 2017

Po prvotním označení SM číslem 999004 v ISSP (příslušníky SST MO, po předání podkladů za OC MO podle bodu 1.3), provádět další změny, vyvolané potřebou aktualizace (změny související s určením SM a identifikací rizikových činností, včetně změn vyvolaných OMDZ) samotnými V OC MO prostřednictvím vlastních personálních orgánů.

Číslo a popis úkolu	Gestor	Součinnost	Termín splnění
1.6 Po splnění úkolů označení SM v ISSP (uvedeny výše) předat NŘ SDK MO prostřednictvím PKS (www.korupce.army.cz) počty označených SM za OC MO jako celek.	V OC MO*	NŘ SDK MO	dle potřeby, na základě OMDZ a min. k 31. 12. kalendářního roku

Po označení SM podle bodů 1.3, 1.4. a 1.5 (do té doby zpracovávat a předávat prostřednictvím PKS dokumentaci zpracovanou podle Přílohy 6 RIPP MO zaslat uvedenou cestou informaci o počtech u OC MO označených míst. Pro vlastní potřebu gestor BsK doporučuje vést libovolnou formou přehled o předmětných SM.

**Pozn.: Plnění úkolů 1.2 až 1.6 se netýká Vojenského zpravodajství (VZ) a Vojenské policie (VP).*

Z důvodu specifčnosti postavení VZ se výjimka plnění uplatňuje obdobně i u dalších úkolů RIPP MO.

Číslo a popis úkolu	Gestor	Součinnost	Termín splnění
1.7 Provádět dotazníková šetření u vybraných OC MO, zaměřená na vnímání korupce vlastními příslušníky a zaměstnanci. Zobecněné výsledky využít ke zlepšení řídicí práce a v případě potřeby k zaměření kontrolní činnosti.	NŘ SDK MO	V OC MO	minimálně 2x za období od schválení aktualizace RIPP MO do 31. prosince následujícího kalendářního roku

Číslo a popis úkolu	Gestor	Součinnost	Termín splnění
1.8 Provozovat elektronickou a fyzickou schránku pro podávání oznámení o podezření ze spáchání protiprávního jednání ve služebním úřadu podle nařízení vlády č. 145/2015 Sb, o opatřeních souvisejících s oznamováním podezření ze spáchání protiprávního jednání ve služebním úřadu..	ST MO Ř Úř OSK SOJ	-	průběžně

Číslo a popis úkolu	Gestor	Součinnost	Termín splnění
1.9 Zabezpečit pravidelné e-learningové protikorupční vzdělávání určených osob, členěné podle jednotlivých cílových skupin (vstupní - kurz BsK I a vzdělávání osob zastávajících SM s rizikem vzniku korupce – kurz BsK II).	V OC MO	NŘ SDK MO R - V UO	průběžně

Zabezpečení pravidelného e-learningového protikorupčního vzdělávání je detailně popsáno výše v textu k bodu 1. 3 *Vzdělávání v oblasti boje s korupcí.*

Číslo a popis úkolu	Gestor	Součinnost	Termín splnění
1.10 Prostřednictvím UO zabezpečit administraci kurzů BsK I a BsK II.	ST MO	R - V UO NŘ SDK MO	průběžně

V souladu s popisem uvedeným výše v textu k bodu 1. 3 *Vzdělávání v oblasti boje s korupcí*, bude pro každý OC MO kurz administrován UO. Administrátor UO po přijetí identifikovaných účastníků kurzů (podle osobního čísla vojáka a zaměstnance) přidělí „studentovi“ login a heslo a zašle tyto jako celek, v obálce poštou, zpět k útvaru (OC MO), osobě určené ke spolupráci v BsK s žádostí o předání vstupních údajů osobám, které se mají vzdělávání zúčastnit.

Po absolvování kurzu administrátor zašle výsledky, za jednotlivé OC MO, pracovníkům SDK MO k dalšímu postupu (analýza, koordinace, předání informací V OC MO a „osvědčení“ osobám úspěšně absolvujícím závěrečný test kurzu BsK II).

Číslo a popis úkolu	Gestor	Součinnost	Termín splnění
1.11 Pokračovat ve spolupráci se všemi národními i mezinárodními subjekty (včetně nevládních organizací), v zapojení do BII a podpoře aktivit směřujících ke snižování korupce.	NŘ SDK MO	NŘ SOPS MO NŘ SVA MO (V OC MO)	průběžně

V souladu s aktivitami roku 2016 a předpokladem dalších jednání spolupracovat se všemi subjekty, za řízení gestora BsK, při činnostech koordinovaných vládou i organizovaných rezortem.

2. Transparentnost

Konkrétním cílem v této části je odrazovat od korupčního jednání prostřednictvím zvyšování pravděpodobnosti jejího odhalení. Transparentnost především představuje další rozvoj aktivního zpřístupňování informací o nakládání s veřejnými prostředky a o struktuře a kompetencích při rozhodování organizace. Umožňuje veřejnou kontrolu hospodaření státu.

Zveřejňování informací o nakládání s veřejnými prostředky zahrnuje informace:

- o rozpočtu;
- vztahující se k výběru dodavatelů, k veřejným zakázkám (včetně malého rozsahu) a uzavřeným smlouvám a jejich dodatkům;
- o poskytovaných grantech a dotacích;
- o nakládání s majetkem státu;
- o poradcích a poradních orgánech.

V rámci struktury rezortu Ministerstva obrany, která je zveřejněna na webových stránkách MO, jsou u každé součásti uvedeny informace ke svěřené působnosti a vykonávaným činnostem, včetně kontaktů (email a telefon) na vedoucí zaměstnance až do úrovně vedoucích oddělení. Další podpůrné opatření, které výrazně napomůže prosazování prvků transparentnosti při obsazování pozic ve státní službě, představuje zveřejňování profesních životopisů představených od úrovně ředitelů odboru, kteří uspěli ve výběrových řízeních (Pozn: Úkol se netýká VZ, VP a do upřesnění i působnosti NGŠ AČR).

Ministerstvo obrany je dle Vládní koncepce boje s korupcí na léta 2015 až 2017 (Vládní koncepce) i Akčního plánu boje s korupcí na rok 2017 (Akční plán) povinno zveřejňovat: *Otevřená data, Zveřejňování poradců a poradních orgánů a Zveřejňování nabídek prodeje a pronájmu majetku státu, Zveřejňování kontaktů a profesních životopisů představených, Rezortní interní protikorupční program a Interní protikorupční programy řízených organizací.* Všechny požadované informace jsou soustředěny na PKS na adrese www.korupce.army.cz.

Požadavek transparentnosti promítá MO i do své dotační politiky, když pravidelně vypisuje dotační program pro nestátní neziskové organizace *Podpora boje proti korupci v obranném sektoru*. Cílem programu je zajistit veřejnou informovanost o korupci, sdílení protikorupčních odborných znalostí a spolupráci veřejného a soukromého sektoru. Program je realizován prostřednictvím projektů nestátních neziskových organizací, které slouží k seznamování veřejnosti s charakterem a projevy korupce, s informacemi o případech s korupčním podtextem a s vazbou na rezort Ministerstva obrany, k posilování odmítavého postoje vůči korupčním praktikám, zvýšení informovanosti občanů o možnostech působení proti korupci a k posilování protikorupčního klimatu, s využitím informací z otevřených zdrojů.

Požadavek na otevřenost a transparentnost úřadu je mj. také naplňován provozováním PKS, kde jsou veškerá související data o protikorupčních aktivitách umístěna soustředěně a přehledně v uživatelsky přátelském prostředí, což zahrnuje i přímý přístup z hlavní stránky webu army.cz. PKS obsahuje následující informace:

- Rezortní interní protikorupční program MO;
- povinně zveřejňované informace (úkoly a opatření vyplývající z Akčního plánu);
- webový formulář pro podávání oznámení na podezření z korupce (PKL);
- služební předpis náměstka ministra vnitra pro státní službu, kterým se stanoví pravidla etiky státních zaměstnanců
- fakta o rezortní dotační politice;
- podrobnosti ke spolupráci s nestátními neziskovými organizacemi;
- zahraniční protikorupční aktivity;
- odkazy na interní protikorupční programy subjektů zřízených nebo založených MO³ v souladu s usnesením vlády z 2. října 2013 č. 752, k RRIPP, ve znění pozdějších změn.

Plnění úkolů a opatření Akčního plánu bude kontinuálně pokračovat v souladu s usměrňujícími pokyny z Mezirezortní koordinační skupiny pro boj s korupcí, případně od oddělení pro koordinaci boje s korupcí Úřadu vlády ČR. K zefektivnění postupu rezortních gestorů jednotlivých úkolů budou pod vedením SDK MO organizovány ad hoc pracovní schůzky osob určených za jednotlivé PPVZ MO ministři a vybrané OC MO pro spolupráci s gestorem oblasti boje s korupcí.

³ Řízené organizace - Vojenská lázeňská a rekreační zařízení, p. o., Armádní Servisní, p. o., Ústřední vojenská nemocnice – Vojenská fakultní nemocnice Praha, p. o., Ústav leteckého zdravotnictví Praha, p. o., Vojenská nemocnice Brno, p. o., Vojenská nemocnice Olomouc, p. o., Handball club DUKLA Praha, p. o., Volejbalový klub DUKLA Liberec, p. o., CASRI (Vědecké a servisní pracoviště tělesné výchovy a sportu), p. o., VOP CZ, s. p., Šenov u Nového Jičína, LOM Malešice Praha, s. p., Vojenské lesy a statky ČR, s. p., Vojenský výzkumný ústav, s. p., Vojenský technický ústav, s. p..

Úkoly k transparentnosti

Číslo a popis úkolu	Gestor	Součinnost	Termín splnění
2.1 Provozovat webové stránky www.vyzbrojovani.army.cz. Informativní část stránek rozšířit o oblast průzkumu trhu.	NŘ SVA MO	NŘ SEM MO	trvale

Úkol bude plněn v návaznosti na schválení NV MO „Průzkum trhu pro podporu akvizičního procesu v rezortu Ministerstva obrany“.

Číslo a popis úkolu	Gestor	Součinnost	Termín splnění
2.2 Zveřejňovat na internetových stránkách www.army.cz a webech řízených organizací nabídky prodeje a pronájmu majetku státu.	NŘ SEM MO NŘ SPSŘO MO	NŘ SDK MO Ř OŘO SPSŘO MO	průběžně

Stále platný úkol byl spojen s původně samostatným úkolem „Zajistit zveřejňování informací o nakládání s majetkem ze strany právnických osob v působnosti Ministerstva obrany na internetových stránkách těchto subjektů“. Tato povinnost vyplývá MO i jeho podřízeným složkám z vládního Akčního plánu na rok 2017 a jejím cílem je zvýšení transparentnosti předmětných transakcí a veřejné kontroly nad nakládáním s majetkem.

Číslo a popis úkolu	Gestor	Součinnost	Termín splnění
2.3 Zveřejňovat na internetových stránkách www.army.cz poradce a poradní orgány působící v rezortu MO obrany, včetně poradců a poradních orgánů právnických osob v působnosti MO.	NŘ SDK MO	PPVZ MO	vždy k 15. únoru a 15. srpnu kalendářního roku

Číslo a popis úkolu	Gestor	Součinnost	Termín splnění
2.4 Zaslát NŘ SDK MO podklady ke splnění úkolu „Zveřejňovat na internetových stránkách www.army.cz poradce a poradní orgány působící v rezortu Ministerstva obrany“	PPVZ MO	NŘ SDK MO	vždy k 1. únoru a 1. srpnu kalendářního roku

Úkol souvisí s výše uvedeným, bodem č. 2.3, který ukládá SDK MO zveřejňovat na internetových stránkách rezortu Ministerstva obrany poradce a poradní orgány působících v rezortu Ministerstva obrany (včetně organizací řízených MO). PPVZ MO jsou povinni poskytovat NŘ SDK MO součinnost a k uvedeným datům zaslat podklady (přehled finančních prostředků vyplacených za konzultační, poradenské a právní služby za uvedené pololetí) pro splnění tohoto úkolu.

Toto opatření přispívá k větší transparentnosti veřejné správy.

Číslo a popis úkolu	Gestor	Součinnost	Termín splnění
2.5 Provozovat protikorupční subportál na adrese www.korupce.army.cz včetně správy, evidence a vyhodnocení podání přijatých prostřednictvím webového formuláře (PKL).	NŘ SDK MO	Ř AKIS MO (správa serveru)	průběžně

Číslo a popis úkolu	Gestor	Součinnost	Termín splnění
2.6 Zaslat ST MO změny v podkladech do centrální evidence o zařazení příslušníků rezortu Ministerstva obrany do statutárních orgánů právnických osob.	V OC MO	ST MO NŘ SDK MO	průběžně

Povinností každého příslušníka rezortu Ministerstva obrany je oznámit svému nadřízenému případné členství ve statutárním orgánu právnických osob (dozorčí a správní rada). V OC MO je povinen podat informace o jakékoli změně v podkladech zaslaných ST v MO do centrální evidence.

Číslo a popis úkolu	Gestor	Součinnost	Termín splnění
2.7 vést evidenci o zařazení příslušníků rezortu Ministerstva obrany do statutárních orgánů právnických osob	ST MO	V OC MO	průběžně

Číslo a popis úkolu	Gestor	Součinnost	Termín splnění
2.8 Zveřejňovat na internetových stránkách rezortu Ministerstva obrany aktuální kontakty představených do úrovně vedoucích oddělení (email a telefon) a profesní životopisy představených do úrovně ředitelů odborů	PPVZ MO*	NŘ SDK MO	průběžně

Povinnost zveřejňovat na internetových stránkách rezortu Ministerstva obrany profesní životopisy představených od úrovně ředitelů odboru, kteří uspěli ve výběrových řízeních, vyplývá z úkolu Akčního plánu s korupcí na rok 2016 - dále platný úkol vlády, a představuje podpůrné opatření, které výrazně napomůže prosazování prvků transparentnosti při obsazování pozic ve státní službě.

Povinnost zveřejňovat kontakty na vedoucí zaměstnance až do úrovně vedoucích oddělení vyplývá z úkolu č. 2.2 „Zveřejňování informací o systému rozhodování“ aktualizovaného RRIPP.

Při jakékoli změně údajů týkajících se kontaktů a životopisů představených, uvedených na internetových stránkách, je odpovědná osoba povinna je neprodleně aktualizovat.

Plnění úkolu se týká i příspěvkových organizací a státních podniků řízených MO.

* *Poznámka: Úkol se netýká VZ, VP a do upřesnění ani působnosti NGŠ AČR.*

3. Řízení korupčních rizik a monitoring kontrol

Účinné kontrolní mechanismy a jejich používání představují dosažení cíle této části protikorupčního programu - zajištění efektivního odhalování korupčních rizik a případného odhalování a prokazování korupčního jednání (orgány činnými v trestním řízení). Aktivní řízení korupčních rizik napomáhá identifikovat oblasti se zvýšeným korupčním potenciálem a prověřovat a posilovat existenci a funkčnost kontrolních mechanismů. Systém řízení korupčních rizik zahrnuje jejich identifikaci a ohodnocení ve všech činnostech rezortu Ministerstva obrany, vytvoření katalogu korupčních rizik, stanovení způsobu jejich řízení a přijetí opatření ke snížení pravděpodobnosti či dopadu korupčních rizik.

V minulých obdobích osvědčené opatření - povinnost V OC MO identifikovat a hodnotit rizika a stanovovat opatření k jejich minimalizaci (úkol 3.3 uvedený v tabulce níže) a zpracovávat seznam míst se zvýšeným rizikem vzniku korupce (úkol 1.2 tabulky k první části tohoto programu) trvá. Přehled o korupčních rizicích (nevyjímaje rizika vyplývající z činnosti jednotek AČR v zahraničních operacích) je podkladem k aktualizacím katalogu. Obsah katalogu tvoří rizika agregovaná, bez jejich ohodnocení. Jeho využívání všemi stupni velení a řízení, prověřování plnění a účinnosti opatření „postavených“ proti korupčním rizikům (uskutečňování vnitřní kontroly a auditu a práce s jejich výsledky), předávání informací oběma směry (zdola i shora), vzdělávací, metodická a poradní činnost příslušníků SDK MO a další související aktivity jsou obsahem řízení korupčních rizik v rezortu Ministerstva obrany.

Monitoring kontrolních mechanismů odhalujících korupční rizika a prošetřování rizikových oblastí uskutečňují oprávnění vedoucí zaměstnanci v rámci již zmíněné vnitřní kontroly a auditu. Gestor RMO č. 40/2014, *Kontrola v rezortu Ministerstva obrany (vnitřní kontrolní řád)* a RMO č. 41/2014, *Vyřizování petic a stížností (petiční a stížnostní řád)* - ředitel odboru inspekce ministra SDK MO a gestor RMO č. 8/2006, *Interní audit*- ředitel odboru interního auditu MO, při své činnosti reaguje na případné potřeby změny kontrolních nástrojů a postupů. Taktéž realizace zákona č. 320/2001 Sb., *o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole)*, ve znění pozdějších předpisů (předběžná,

průběžná a následná kontrola finančních operací) přispívá k zdokonalování zjišťování a snižování rizik korupce.

V podmínkách rezortu Ministerstva obrany je dlouhodobě nastaven způsob identifikace korupčních rizik ve všech činnostech, stejně jako přijímání opatření ke snížení jejich pravděpodobnosti či dopadu. Zpracování a správa katalogu korupčních rizik a jejich řízení je odpovědností samotného gestora oblasti boje s korupcí - SDK MO.

Úkoly k řízení korupčních rizik a monitoringu kontrol

Číslo a popis úkolu	Gestor	Součinnost	Termín splnění
<p>3.1 V rámci vybraných interních auditů posuzovat protikorupční prostředí v auditované oblasti, prověřovat plnění úkolů RIPP MO a provádět analýzu (systému, procesu či jejich částí) zaměřenou na identifikaci korupčních rizik u auditovaného útvaru.</p> <p>Po vyhodnocení výsledků interního auditu za příslušný kalendářní rok informovat NŘ SDK MO o identifikovaných korupčních rizicích a navržených doporučení k jejich minimalizaci.</p>	Ř OIA MO	NŘ SDK MO	průběžně do konce února za předchozí kalendářní rok

Číslo a popis úkolu	Gestor	Součinnost	Termín splnění
<p>3.2 Provést kontrolu plnění protikorupčních opatření přijatých ke snížení korupčních rizik identifikovaných ve vlastní působnosti. O předmětu, průběhu a výsledcích kontroly pořídít a zaevidovat zápis, obsahující rovněž údaje o složení kontrolního orgánu, hlavních prověřovaných oblastech, označení kontrolovaného OC MO, dobu provedení kontroly a odůvodnění kontrolních zjištění. Kopii (výpis z obsahu zápisu týkajícího se BsK) zaslat na vědomí prostřednictvím PKS (www.korupce.army.cz) NŘ SDK MO.</p>	PPVZ MO	NŘ SDK MO	minimálně 1x za kalendářní rok

Číslo a popis úkolu	Gestor	Součinnost	Termín splnění
3.3 Aktualizovat seznamy korupčních rizik a opatření k jejich minimalizaci v souladu se vzorem uvedeným v Příloze č. 7 RIPP. Platnou verzi předat NŘ SDK MO prostřednictvím PKS (www.korupce.army.cz).	V OC MO	NŘ SDK MO	dle potřeby, na základě OMDZ a min. k 31. 12. kalendářního roku

Úkol přecházející z minulého období se navrhuje ponechat. Pouze je upřesněno jeho plnění:

a) v souladu s vyhodnocením úkolu výše, bude bod 6. Poznámky Přílohy 7 RIPP MO, upraven takto: Proměnné X a Y představují přiřazenou hodnotu 1 – 5 dle hodnotící škály. TĚMĚŘ NEMOŽNÁ (odpovídá hodnotě 1) ...; význam ostatních hodnot zůstává stejný.

b) v případě, že seznam korupčních rizik nebyl v průběhu roku upřesněn (nebyly OMDZ, řízení KR ani vnitřní kontrola nevyvolala potřebu změny seznamu, včetně ohodnocení rizika), prostřednictvím PKS zaslat tuto informaci (např. v minulosti zasláný seznam je k 31. prosinci uplynulého roku platný).

4. Postupy při podezření na korupci

Konkrétním cílem v této části je minimalizovat ztráty způsobené korupčním jednáním a zabránit opakování obdobného korupčního scénáře. RRIPP zároveň zdůrazňuje potřebu bezodkladné reakce na podezření na korupční jednání, jež zvyšuje pravděpodobnost jeho úspěšného odhalení. Důkladnou analýzu příčin vzniku korupčního jednání pak RRIPP považuje za zásadní pro posílení preventivních mechanismů, které sníží riziko opakovaného výskytu korupce.

Oblast postupů při podezření na korupci se úzce váže na dílčí oblasti *System pro oznámení podezření na korupci* a *Ochrana oznamovatelů*. Je specifikována do dvou částí: *Postupy při prošetřování podezření na korupci* a *Následná opatření*. Dle RRIPP by „zpracování a následné naplňování této oblasti rezortního interního protikorupčního programu mělo vést k takovým systémově zabezpečeným postupům ústředního správního úřadu, které minimalizují případné škody vzniklé výskytem korupce – rychlost a standardizace reakce na zjištěné skutečnosti, důkladná objektivní analýza příčin, způsobů realizace a následků zjištěných skutečností, náprava a prevence.“⁴

Tzv. prošetřování, které má za cíl shromáždit fakta k posouzení podezření z porušení zákona a případně stanovit další kroky, ukáží-li se tato podezření důvodnými, je aktuálně upraveno nastavením procesu pro vnitřní kontrolu a vyřizování petic a stížností v RMO č. 40/2014 Věstníku MO, *Kontrola v rezortu ministerstva obrany (vnitřní kontrolní řád)* a RMO č. 41/2014 Věstníku MO, *Vyřizování petic a stížností (petiční a stížnostní řád)*.

Nápravnými opatřeními RRIPP rozumí *úpravu vnitřních předpisů, přijímání disciplinárních opatření a řešení vzniklých škod*. V této souvislosti je možno zmínit povinnost vedoucích

⁴ Blíže viz důvodovou zprávu k RRIPP.

zaměstnanců dodržovat stanovená pravidla pro vydávání řídicích aktů MO a zabezpečovat soulad řídicích aktů MO v jejich působnosti s platnou právní úpravou po celou dobu jejich účinnosti. Dále platí, že kontrola plnění úkolů MO je založena zejména na základních povinnostech vedoucích zaměstnanců a zdůrazňována je též povinnost důsledně odstraňovat zjištěné nedostatky a zabezpečit, aby nedocházelo k porušování pracovní (služební) kázně, jakož i uplatňovat nároky na náhradu škody.

Vnitřní kontrolní řád ukládá vedoucímu kontrolovaného útvaru mimo jiné povinnost využívat kontrolní zjištění k odstranění příčin nedostatků, ke zvýšení účinnosti ochrany lidských práv, k efektivnímu, účelnému a hospodárnému využívání veřejných prostředků, posilování právního vědomí na svém stupni i u podřízených, k personální práci a k vyvození důsledků ze zjištěných nedostatků. Součástí protokolu o kontrolních zjištěních je odůvodnění, v němž jsou uváděna porušená ustanovení právních a vnitřních předpisů, příčiny zjištěných nedostatků a odpovědnost za ně. Dalším souvisejícím ustanovením je čl. 32 tohoto rozkazu, podle něhož, „zjistí-li kontrolní orgán potřebu výkladu, změny nebo zrušení vnitřního předpisu, upozorní na tuto skutečnost nařizujícího funkcionáře“. Ten po posouzení požádá o potřebná opatření služební orgán, jenž dotčený vnitřní předpis vydal nebo je oprávněn jej vykládat. Uvedená ustanovení se přiměřeně použijí i na vyřizování petic a stížností.

Postupy při řešení škod, zjištěných při vyřizování stížnosti nebo kontrole nařízené v souvislosti s podezřením na korupci, jsou komplexně upraveny v RMO č. 47/2013 Věstníku MO, *Předcházení škodám a řešení škod na majetku státu v působnosti Ministerstva obrany*.

Z provedeného posouzení současného stavu vyplývá, že požadavky RRIPP v dané oblasti naplňuje MO stávajícími předpisy.

Je navrhováno ponechat i nadále úkoly k prošetření příčin vzniku korupce a informování zaměstnanců a příslušníků rezortu Ministerstva obrany o krocích, které byly v souvislosti s potvrzeným⁵ korupčním jednáním podniknuty (včetně vyvození odpovědnosti a náhrady škody).

Úkoly k postupům při podezření na korupci

Číslo a popis úkolu	Gestor	Součinnost	Termín splnění
4.1 Informovat NŘ SDK MO o podnětech (stížnostech) s podezřením na korupční jednání, které byly podány vedoucímu OC MO (nebo jeho podřízeným vedoucím zaměstnancům) a které nebyly oznámeny příslušným orgánům (VP, PČR, státnímu zástupci) jako podezření ze spáchání trestného činu. Informaci se závěrem jak byl podnět vyřízen (způsob, výsledek), bez uvedení osobních údajů, zaslat prostřednictvím PKS (www.korupce.army.cz).	V OC MO	NŘ SDK MO	bezodkladně po vyřízení podnětu

⁵ S ohledem na presumpci nevinu vázáno na pravomocné rozhodnutí soudu.

Číslo a popis úkolu	Gestor	Součinnost	Termín splnění
4.2 V případě potvrzeného korupčního jednání provést analýzu příčin vzniku korupce a příp. upozornit na možnost existence obdobného rizika i jinde v rezortu, navrhnout posílení kontrolních mechanismů k prevenci a detekci obdobných jednání v budoucnu.	V OC MO	NŘ SDK MO	průběžně

5. Vyhodnocování interního protikorupčního programu

Cílem této části je dle RRIPP „*zdokonalovat interní protikorupční program a umožnit koordinaci protikorupčních aktivit napříč rezorty*“.

Oblast vyhodnocování rezortního interního protikorupčního programu je specifikována do dvou dílčích a jedné výsledné části: *vyhodnocování interního protikorupčního programu, roční zprávy o rezortním interním protikorupčním programu a aktualizace rezortního interního protikorupčního programu*. Termíny pro plnění úkolů vztahujících se k této oblasti jsou dány bodem II usnesení vlády ze dne 2. října 2013 č. 752, k Rámcovému rezortnímu internímu protikorupčnímu programu.

Vyhodnocování stavu boje s korupcí obecně je v rezortu Ministerstva obrany prováděno ve více rovinách.

K pravidelnému vyhodnocení dochází v souvislosti s plněním RMO č. 66/2012 Věstníku MO, *Plánování činnosti a rozvoje v rezortu MO* a zpracováním Zprávy o RIPP MO. Vybrané dokumenty jsou zveřejňovány gestorem BsK na webových stránkách MO a vnitřní síti.

Celková vyhodnocení jsou zpracovávána s využitím příspěvků zpracovaných a předaných gestorovi za působnosti jednotlivých PPVZ MO.

RIPP MO bude nadále vyhodnocován příslušníky SDK MO, formou Zprávy o RIPP MO

- ve všech částech co do včasnosti a účinnosti přijatých opatření;
- v termínech stanovených tímto programem, popř. upřesněných vládou (oddělením boje s korupcí Úřadu vlády ČR).

Zpráva o RIPP MO je zpracovávána v součinnosti s PPVZ MO (viz úkol 5.1) na základě jimi zaslaných podkladů k vyhodnocení plnění úkolů RIPP MO a jejich vlastních protikorupčních aktivit.

Úkoly k vyhodnocování interního protikorupčního programu

Číslo a popis úkolu	Gestor	Součinnost	Termín splnění
5.1 Vyhodnotit plnění RIPP MO a vlastních protikorupčních aktivit z hlediska kvality a včasnosti plnění ve své působnosti a navrhnout případné změny. Vyhodnocení zaslat jako podklad pro zpracování Zprávy o RIPP MO NŘ SDK MO.	PPVZ MO	NŘ SDK MO	31. prosince 2017

Číslo a popis úkolu	Gestor	Součinnost	Termín splnění
5.2 Zpracovat Zprávu o Rezortním interním protikorupčním programu MO a předložit ji ke schválení ministru obrany.	NŘ SDK MO	PPVZ MO	28. února 2018

Číslo a popis úkolu	Gestor	Součinnost	Termín splnění
5.3 Po schválení Zprávy o Rezortním interním protikorupčním programu MO ministrem obrany zabezpečit aktualizaci Rezortního interního protikorupčního programu MO.	NŘ SDK MO	PPVZ MO	bezodkladně

Číslo a popis úkolu	Gestor	Součinnost	Termín splnění
5.4 Zveřejnit aktuální znění Rezortního interního protikorupčního programu MO na stránkách www.army.cz .	NŘ SDK MO	Ř OK SST MO	31. března 2018

Závěr

Tento *Rezortní interní protikorupční program MO* nabývá účinnosti dnem podpisu ministrem obrany. Týmž dnem pozbývá platnosti RIPP MO ze dne 26. listopadu 2015, čj. 2055- 4/2015-1216. RIPP MO je závazný v plném rozsahu pro všechny zaměstnance rezortu Ministerstva obrany.

Přílohy

Příloha	Název	Počet listů
1	Použité zkratky	2
2	Výklad stěžejních pojmů	4
3	Indikátory korupčního jednání	3
4	Protikorupční desatero	2
5	IPP řízených příspěvkových organizací a státních podniků řízených MO	2
6	Vzor seznamu systemizovaných míst se zvýšeným rizikem vzniku korupce (míst důležitého významu)	1
7	Vzor seznamu korupčních rizik a opatření k jejich minimalizaci	3

POUŽITÉ ZKRATKY

Zkratka	Rozeepsaný název
AČR	Armáda České republiky
AKIS	Agentura komunikačních a informačních systémů
BII	Building Integrity Initiative
BsK	Boj s korupcí
GŠ	Generální štáb Armády České republiky
ISSP	Integrovaný subsystém o službě a personálu
MO	Ministerstvo obrany
NGŠ AČR	náčelník generálního štábu Armády České republiky
NŘ SDK MO	náměstek pro řízení sekce dozoru a kontroly Ministerstva obrany
NŘ SEM MO	náměstek pro řízení sekce ekonomické a majetkové Ministerstva obrany
NŘ SOPS MO	náměstek pro řízení sekce obranné politiky a strategie Ministerstva obrany
NŘ SPSŘO MO	náměstek pro řízení sekce průmyslové spolupráce a řízení organizací Ministerstva obrany
NŘ SVA MO	náměstek pro řízení sekce vyzbrojování a akvizic Ministerstva obrany
N MV	náměstek ministra vnitra
N VP	náčelník Vojenské policie
OC MO	organizační celky Ministerstva obrany
OIA MO	odbor interního auditu Ministerstva obrany
OIM SDK MO	odbor inspekce ministra sekce dozoru a kontroly Ministerstva obrany
OMDZ	organizační, mobilizační a dislokační změny
OŘ MO	Organizační řád Ministerstva obrany
PKL	Protikorupční linka
PKS	Protikorupční subportál (www.korupce.army.cz)
PPÚZ	přímo podřízené útvary a zařízení

Zkratka	Rozeepsaný název
PPVZ MO	Přímo podřízení vedoucí zaměstnanci ministra obrany (náměstci ministra obrany, náměstci pro řízení sekcí, ředitel kabinetu ministra obrany, bezpečnostní ředitel Ministerstva obrany- ředitel odboru bezpečnosti, ředitel odboru interního auditu Ministerstva obrany, státní tajemník v Ministerstvu obrany, náčelník Generálního štábu Armády České republiky, náčelník Vojenské policie, ředitel Vojenského zpravodajství)
RIPP MO	Rezortní interní protikorupční program Ministerstva obrany
RRIPP	Rámcový rezortní interní protikorupční program
RMO	rozkaz ministra obrany (druh vnitřního předpisu)
R – V UO	rektor – velitel Univerzity obrany
Ř AKIS	ředitel Agentury komunikačních a informačních systémů
Ř AP AČR	ředitel Agentury personalistiky Armády České republiky
Ř OIA MO	ředitel odboru interního auditu Ministerstva obrany
Ř OŘO SPSŘO MO	ředitelka odboru řízení organizací sekce průmyslové spolupráce a řízení organizací ministerstva obrany
SDK MO	sekce dozoru a kontroly Ministerstva obrany
SM	systemizované místo
SST MO	sekce státního tajemníka Ministerstva obrany
ST v MO	státní tajemník v ministerstvu obrany
ŠIS	Štábní informační systém
TI	Transparency International
UO	Univerzita obrany
ÚřOSKSOJ	Úřad pro obrannou standardizaci, katalogizaci a státní ověřování jakosti
V OC	vedoucí organizačních celků
VP	Vojenská policie
VS	velitelské shromáždění Armády České republiky
VZ	Vojenské zpravodajství

VÝKLAD STĚŽEJNÍCH POJMŮ

Pojem korupce

Podle RRIPP lze korupci „... charakterizovat jako vztah dvou stran (příčemž i v tomto smluvním vztahu platí, že na jedné straně může být více subjektů), ve kterém jedna strana poruší své povinnosti, především pak zneužije určitou pravomoc (zneužití pravomoci v sobě zahrnuje též zneužití postavení), za což získá neoprávněné zvýhodnění pro sebe nebo jiného, a to z vlastního podnětu nebo z podnětu jiné osoby, přičemž i druhá strana získá určité neoprávněné zvýhodnění pro sebe nebo jiného, a mezi porušením povinnosti a neoprávněným zvýhodněním je souvislost (spojitost).

Korupce je v prostředí veřejné správy České republiky zpravidla vnímána jako úplatkářství, resp. jev, který otevírá dveře úřednických kanceláří a zajišťuje nebo urychluje vyřizování záležitostí.

Ve skutečnosti se však jedná o mnohem širší negativní společenský jev, který postihuje řadu oblastí výkonu veřejné správy a způsobuje společnosti nemalé ekonomické ztráty. I když neexistuje jediná obecně platná definice pojmu korupce, v odborné literatuře a v běžné mezinárodní praxi se definice korupce používají, zpravidla v kontextu s prostředím a s předmětem, o němž se pojednává.“

Korupce jako negativní společenský jev je charakterizována vysokou mírou latence (skrytosti), danou vlastním charakterem tohoto jednání: na rozdíl například od násilných trestných činů nemá žádná ze stran korupčního vztahu zájem na odhalení tohoto trestného jednání, a proto jsou obě strany motivovány spolupůsobit při zakrývání této trestné činnosti. Často jediným indikátorem tohoto jednání jsou vnější projevy, varovné signály. Jejich názorný přehled je uveden v Příloze 3.

Typy korupce

Korupční jednání je možno dělit na korupci drobnou (nebo také „administrativní“) a korupci velkou („politickou“) spojenou s rozkrádáním a zneužíváním veřejných prostředků. Rozdíly mezi těmito druhy korupce shrnuje následující tabulka:

Charakteristika	Drobná korupce („administrativní“)	Velká korupce („politická“)
Vztah podpláceného a podplácejícího	Situační charakter	Systémová, připravovaná, dlouhodobá aktivita
Objem prostředků, kterých se korupce týká	Malé prostředky, většinou peníze v hotovosti	Velké prostředky
Finanční převody	Fyzický převod nebo předání peněz	Finanční prostředky putují složitou cestou, může se jednat o směnu různých druhů statků
Míra organizovanosti	Netvoří se sítě, utajení relativně malé	K realizaci nutná síť společenských vztahů
Detekce běžnými kontrolními metodami	Porušení pravidel snadno dohledatelné	Porušení pravidel těžko dohledatelné; nemusí být přítomno
Odhalování a vyšetřování	Nasazení operativní techniky je efektivní, vyšetřování jednoduché; problém je množství případů	Velmi složité, nutná spolupráce různých orgánů, často lze stíhat pouze dílčí část organizované korupce

Korupce a trestní právo

Třebaže pojem korupce český právní řád nedefinuje, lze podle některých zdrojů mezi korupční trestné činy ve smyslu zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, řadit zejména „přijetí úplatku (§ 331), podplacení (§ 332), nepřímé úplatkářství (§ 333), pletichy v insolvenčním řízení (§ 226), porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže [§ 248 odst. 1 písm. e)], sjednání výhody při zadání veřejné zakázky, při veřejné soutěži a veřejné dražbě (§ 256 odst. 1 a 3), pletichy při zadání veřejné zakázky a při veřejné soutěži [§ 257 odst. 1 písm. b) a c)], nebo pletichy při veřejné dražbě [§ 258 odst. 1 písm. b) a c)] ...

K trestným činům, které mají znaky korupčního chování v určitých zvláštních situacích, lze řadit také například trestné činy porušení povinnosti při správě cizího majetku (§ 220 a § 221) a zneužití informace a postavení v obchodním styku (§ 255). Strategie vlády proti korupci na období let 2011 a 2012 kromě přijetí úplatku, podplacení a nepřímého úplatkářství blíže

uváděla i trestné činy s korupcí úzce související, a to zneužití pravomoci úřední osoby (§ 329) a maření úkolů úřední osoby z nedbalosti (§ 330)⁶.“

Korupční riziko

Korupčním rizikem se zpravidla rozumí možnost, že dojde ke korupčnímu jednání s negativními dopady do sféry organizace.

Korupční rizika je třeba v procesu hodnocení rizik korupčního jednání nejprve identifikovat a následně posoudit z hlediska pravděpodobnosti a dopadu. Zjistí se tak míra významnosti inherentního korupčního rizika.

Míra významnosti zbytkového (reziduálního) rizika se pak zjistí na základě posouzení účinnosti stávajících kontrol při zmírňování inherentního korupčního rizika.

Boj s korupcí

Aktivní činnost, jejímž cílem je identifikace korupčních rizik a stanovení opatření k jejich eliminaci.

Střet zájmů

Velmi často se v souvislosti s korupcí hovoří o střetu zájmů. Zájmy se v tomto kontextu rozumí:

- na jedné straně zájmy osobní (soukromé), přičemž osobním zájmem je takový zájem, který přináší subjektu tohoto zájmu osobní výhodu nebo zamezuje vzniku případného snížení majetkového nebo jiného prospěchu⁷ a
- na druhé straně zájmy, které jsou subjekty těchto osobních zájmů povinny z titulu svého postavení nebo funkce prosazovat nebo hájit.

Střet zájmů zahrnuje mimo jiné situace, kdy:

- zaměstnanci⁸ organizace, jejich osoby blízké či lidé, s nimiž mají zaměstnanci organizace jiný typ osobního vztahu (jako např. přátelé) vykonávají práci pro subjekt či mají jiný osobní (např. obchodní) zájem na subjektu, který je klientem či dodavatelem organizace nebo který se jiným způsobem účastní obchodních vztahů s touto organizací (dále jen „třetí strana“) nebo
- zaměstnanci organizace mají jiný osobní zájem, který ovlivňuje plnění jejich úkolů vyplývajících z práce v organizaci.

Skutečnost, že existuje možný střet zájmů, automaticky nevylučuje třetí stranu ze vztahů k organizaci. Dojde-li ovšem ke střetu veřejného zájmu se zájmem osobním, nesmí subjekt těchto zájmů upřednostňovat svůj osobní zájem před zájmy, které je povinen prosazovat

⁶ Ze shora uvedené definice nicméně vyplývá, že korupční nedbalostní trestný čin je jen těžko myslitelný. Vždy půjde ve vztahu k zavinění přinejmenším o nepřímý úmysl.

⁷ Viz např. § 3 odst. 1 věta druhá zákona č. 159/2006 Sb., o střetu zájmů.

⁸ Zahrnuje též osoby v jiném než pracovněprávním postavení k organizaci.

a hájit⁹. Současně ovšem musí být z dané situace zjevné, že tato třetí strana nezískala v důsledku svého vztahu se zaměstnanci organizace jakoukoliv výhodu.

Z tohoto důvodu se pro situace, kdy hrozí střet zájmů, stanoví zpravidla následující postupy:

- Dotčení zaměstnanci jsou povinni v maximální možné míře povolené zákonem hlásit svým nadřízeným situace vedoucí ke vzniku skutečného či domnělého střetu zájmů;
- Nadřízení dotčených zaměstnanců pak odpovídají za vyřešení skutečného či domnělého střetu zájmů.
- Osoba, která je ve střetu zájmů, se nesmí účastnit nebo být jiným způsobem zapojena do rozhodování, kterého se střet zájmů týká.
- Vyřešení střetu zájmů musí být řádně zdokumentováno.

⁹ Viz § 3 odst. 1 věta první zákona č. 159/2006 Sb., o střetu zájmů.

INDIKÁTORY KORUPČNÍHO JEDNÁNÍ¹⁰

Indikátory jsou náznaky a varovné signály. Jejich vyšší přítomnost není ještě žádným důkazem, ale měla by vést ke zvýšené pozornosti spolupracovníků a vedoucích zaměstnanců.

Obecné varovné signály

- nákladný životní styl osob, které se podílejí na daném procesu;
- vedlejší zaměstnání bez příslušného souhlasu nebo oznámení;
- odmítání kariérního postupu mimo stávající pracovní (služební) zařazení, odpor proti změně úloh nebo přeložení, zvláště pokud jsou spojeny se zlepšením nebo alespoň s vyhlídkou na zlepšení platu;
- trávení příliš mnoho času v práci, odmítání dovolené;
- narůstající uzavřenost, náhlé změny chování vůči kolegům a nadřízeným;
- klesající identifikace s nadřízenými a úkoly;
- obcházení nebo „přehlížení“ předpisů; vzrůstající počet „malých nepravidelností“; odchylky od transakčních a operačních postupů a jejich následné dokumentace;
- nereagování na podezřelé momenty a události nebo tolerance protiprávního jednání;
- sociální problémy, osobní slabosti (závislost na alkoholu, drogách, gamblerství);
- časté osobní kontakty mezi zaměstnancem a protistranou, již se rozhodovací činnost týká;
- návštěvy protistran pouze tehdy, pokud je přítomný „jejich“ zaměstnanec oddělení;
- chybějící konflikty s protistranami tam, kde obvykle vznikají;
- kamarádský tón nebo nápadné ustupování při jednání s protistranou;
- jiné jednání vycházející vstříc protistranám;
- pohostinnost od třetích osob (zvláštní podmínky při nákupu, poukazy do restaurací a obchodů, pozvání na soukromé nebo obchodní akce obchodních partnerů);
- chybějící kontrola na místech, kde existuje riziko korupčního jednání;
- opakovaná podání směřující na konkrétní osoby;
- ústní dohody namísto písemných ujednání, chybějící auditní stopa dokládající postup ve věci;
- koncentrace úkolů na jednu osobu;
- nedostatečná transparentnost.

Vrchnostenské rozhodování

- neúplná dokumentace k případu, ztráty dokumentů ze spisu;
- nevyloučení z rozhodování, přestože je k tomu zjevný důvod;

¹⁰ S využitím Sičáková, E. – Zemanovičová, D.: *Konflikt zájmov, etika a etický kódex vo verejnej správe. TIS. Bratislava 2000*, poznatků vídeňského magistrátu a zkušeností poskytovatele služby v rámci KA 05 projektu *Efektivní vnitřní kontrola v rezortu MO – Snižování korupčních rizik. Výčet je příkladný.*

- rozdílné posouzení věci a rozhodnutí u různých účastníků při řízeních, která se týkají stejné podstaty;
- neobvyklá rozhodnutí bez pochopitelného nebo jasného odůvodnění;
- udělení povolení bez toho, aby zájemce obdržel související povolení nebo souhlasy;
- rozhodnutí, která jsou přijata v nestandardně krátkém čase;
- pokus ovlivňovat rozhodnutí, která nepatří do působnosti dotyčného a při kterých jsou dotčeny důležité zájmy třetích stran;
- zneužívání práva v neprospěch adresáta rozhodnutí s cílem vynutit si úplatek za standardní postup.

Veřejné zakázky

- předmětem zakázky je zjevně nepotřebná dodávka;
- chybí průzkum trhu, z něhož by vyplynula předběžná cena zakázky a okruh relevantních dodavatelů;
- chybí předběžný rozpočet zakázky;
- rozdělování zakázek na dílčí plnění s cílem obejít schvalovací proces nebo povinnost uskutečnit zadávací řízení;
- využívání typů řízení, které z povahy věci omezují otevřenou soutěž, není-li to v daném případě důvodné;
- kvalifikační kritéria obsahují podmínky, které vylučují relevantní soutěžitele;
- hodnotící kritéria umožňují nepřezkoumatelné hodnocení;
- neobvyklé charakteristiky nabídek (kulaté částky, nabídkové ceny jen nepatrně odlišné od předpokládané ceny, nabídkové ceny velmi podobné, případně výrazně odlišné – vztaženo k předmětu plnění);
- vítězná nabídka je vyšší než interní odhad ceny, pokud takový odhad existuje, nebo tržní cenová úroveň;
- celkový nárůst cen nákupů;
- neúspěšní uchazeči se posléze účastní plnění jako subdodavatelé;
- uchazeči bez historie, případně s neprůhlednou vlastnickou strukturou (akcie na majitele);
- vztah osob, které se podílejí na zadání zakázky, nebo osob jim blízkých k uchazečům;
- „rotace“ dodavatelů při plnění zakázek;
- jeden uchazeč získává většinu zakázek;
- uzavření dlouhodobých smluv bez transparentního výběru za nevýhodných podmínek;
- nesoulad mezi skladovými příjemkami, dodacími listy, fakturací, smlouvou nebo objednávkou, vítěznou nabídkou a zadávacími podmínkami;
- značné nebo opakované překročení předpokládané hodnoty smlouvy, vícepráce;
- akceptace plnění, které kvalitou nebo množstvím neodpovídá smlouvě (neuplatňování reklamací a smluvních pokut);
- opakované závady dodávek, vysoké náklady na opravy;
- chybějící doklady k zakázkám.

Nakládání s majetkem státu

- předmětem prodeje nebo pronájmu je zjevně potřebný majetek;
- přijetí nabídky po termínu; tento uchazeč vítězí;
- neobvyklé charakteristiky nabídek (kulaté částky, nabídkové ceny jen nepatrně odlišné od předpokládané ceny, nabídkové ceny velmi podobné, případně výrazně odlišné – vztaženo k předmětu dispozice);
- vítězná nabídka je nižší než cenový odhad, pokud takový odhad existuje;
- celkový pokles výnosů z prodeje;

- uchazeči bez podnikatelské historie, případně s neprůhlednou vlastnickou strukturou (akcie na majitele);
 - vztah osob podílejících se na prodeji k uchazečům;
 - další prodej majetku na třetí stranu, která se původní soutěže neúčastnila;
 - jeden nabyvatel získává většinu majetku;
 - nesoulad mezi fakturací, smlouvou, vítěznou nabídkou a podmínkami soutěže.

PROTIKORUPČNÍ DESATERO ZAMĚSTNANCŮ A PŘÍSLUŠNÍKŮ MO

1. V boji s korupcí začněte sám u sebe. V životě se můžete dostat do situace, kdy nebezpečí korupce budete těžko odolávat. Začněte v boji proti korupci u sebe tím, že zhodnotíte své slabé stránky a možné situace, se kterými se při plnění pracovních a služebních úkolů můžete setkat.

2. Předcházejte možnosti vzniku korupčního vztahu svým chováním a jednáním. Při kontaktech s druhými osobami vytvořte taktně ale zřetelně takové poměry a pravidla jednání, ze kterých by mělo být zřejmé, že jakýkoliv pokus o korupci odrazíte. Způsob, jak toho dosáhnete, záleží na Vaší osobnosti a nedá se předepsat.

3. Jestliže se domníváte, že Vás bude někdo žádat o upřednostňování v rozporu s Vaší působností, přizvěte k takovému jednání svého kolegu jako svědka (v souladu s principem vícerochů).

4. Pokusy o korupci okamžitě odrážejte a neprodleně je oznamujte příslušným orgánům a svým nadřízeným. Takový postup Vám jednak pomůže, abyste se vyhnul jakémukoli podezření z korupce, a jednak to umožní zahájení právních postupů proti tomu, kdo úplatek nabízí nebo žádá. Oznámením korupce rovněž chráníte své kolegy, na které by se mohla uvedená osoba obrátit, když neuspěla u Vás.

5. Pracujte tak, aby Vaše práce mohla být kdykoliv překontrolována. Vaše pracovní postupy by měly být natolik transparentní, aby Váš kolega mohl kdykoli ve Vaší práci pokračovat. Neved'te vedlejší spisy, abyste předem vyloučil dojem nepoctivosti.

6. Přísně oddělujte služební a soukromý život. Pokud dojdete k závěru, že při plnění konkrétního služebního úkolu dochází ke kolizi mezi Vašimi služebními nebo pracovními povinnostmi a Vašimi soukromými zájmy, uveďte o tom svého nadřízeného.

7. Jako nadřízení zaměstnanců dbejte na vytváření takových pracovních podmínek pro své zaměstnance, kde by bylo riziko korupce co nejvíce omezeno. Pokud se na Vás zaměstnanec obrátí s informací, že při plnění konkrétního úkolu dochází ke střetu zájmu nebo nebezpečí jeho podjatosti, ihned na to reagujte a rozhodněte kupříkladu tak, že takového zaměstnance uvolníte z plnění úkolu.

8. Podporujte své pracoviště při odhalování a objasňování korupce. Oznamujte případy korupce, pokud k tomu máte nezpochybnitelné informace. Nesmí však dojít k tomu, aby byly podezřívány osoby, aniž by pro to existoval konkrétní důvod. Při tom můžete využít protikorupční linku na Protikorupčním subportálu MO (www.korupce.army.cz).

9. Přemýšlejte o rizicích korupce na Vašem pracovišti a navrhujte přijetí potřebných opatření. Své návrhy můžete rovněž zasílat na Protikorupční subportál MO (www.korupce.army.cz).

10. Nechte se vyškolit a rozšiřujte své znalosti k tématu prevence korupce. Využijte nabídky zaměstnavatele na školení a další vzdělávání o existujících formách korupce, nebezpečných situacích, preventivních opatřeních, trestněprávních, jakož i služebně a pracovněprávních důsledcích korupce.

INTERNÍ PROTİKORUPČNÍ PROGRAMY STÁTNÍCH PŘÍSPĚVKOVÝCH ORGANIZACÍ A STÁTNÍCH PODNIKŮ ZŘÍZENÝCH A ZALOŽENÝCH MO

CASRI (Vědecké a servisní pracoviště tělesné výchovy a sportu), p.o.

http://www.casri.cz/downloads/Protikorupcni_program_CASRI.pdf

Volejbalový klub DUKLA Liberec (VK DUKLA Liberec), p.o.

<http://www.vkdukla.cz/files/protikorupcni-program-vk.pdf>

Handball club Dukla Praha (HC DUKLA Praha), p.o.

<http://hcduklapraha.cz/wp-content/uploads/2012/08/Program.pdf>

Vojenská lázeňská a rekreační zařízení, p.o.

<http://www.vlrz.cz/soubory/informace/protikorupcni-program-VLRZ.pdf>

Armádní Servisní, příspěvková organizace

<https://www.as-po.cz/protikorupcni-program>

Ústřední vojenská nemocnice – Vojenská fakultní nemocnice Praha, p.o.

http://www.uvn.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=3220&Itemid=1531&lang=cs

Vojenská nemocnice Brno, p.o.

<http://www.vnbrno.cz/korupce.htm>

Vojenská nemocnice Olomouc, p.o.

<http://www.vnol.cz/index.php/cs/ke-stazeni/category/7-interni-protikorupcni-program-vojenske-nemocnice-olomouc>

Ústav leteckého zdravotnictví Praha, p.o.

<http://www.ulz.cz/cz/ippulz/o-nas/ipp>

VOP CZ, s. p.,

[http://www.vop.cz/images/file/PROTIKORUP%C4%8CN%C3%8D%20PROGRAM%20VO P%20CZ\(1\).pdf](http://www.vop.cz/images/file/PROTIKORUP%C4%8CN%C3%8D%20PROGRAM%20VO P%20CZ(1).pdf)

LOM PRAHA s.p.

<http://static.lompraha.updates.com/q/q54e1c45bf1926-protikorupcni-program-2015.pdf>

Vojenský technický ústav, s.p.

<http://www.vtusp.cz/boj-proti-korupci>

Vojenský výzkumný ústav, s.p.

<http://www.vvubrno.cz/userstorage/files/pdf/protikorupcni-program.pdf>

Vojenské lesy a statky ČR, s.p.

<http://www.vls.cz/cs/o-vls/eticky-kodex-a-protikorupcni-program>

Otisk razítka útvaru

**SEZNAM SYSTEMIZOVANÝCH MÍST
SE ZVÝŠENÝM RIZIKEM VZNIKU KORUPCE
(MÍST DŮLEŽITÉHO VÝZNAMU)**

Název organizačního článku	Název místa důležitého významu	Počet míst
Ředitelství	Ředitel odboru	
Oddělení	Zástupce ředitele-vedoucí oddělení	
	Referent (právník)	4x
Křídlo	Velitel křídla	
	Velitel letky	
	Technik	2x
Oddělení	Vedoucí oddělení	
	Referent (právník)	2x
Celkem		13

Otisk razítka útvaru**SEZNAM KORUPČNÍCH RIZIK A OPATŘENÍ K JEJICH MINIMALIZACI**

Riziková oblast	Riziko	Opatření k minimalizaci rizika	Pravděpodobnost výskytu rizika	Míra dopadu rizika	Významnost rizika
Zadávání veřejných zakázek	Upřednostňování účastníků výběrového řízení	Stanovení transparentních výběrových kritérií, eliminace osobního styku s žadatelem, zvýšená kontrola...	X	Y	$X \times Y$
Kontrolní činnost	Ovlivnění výsledku kontrol	Vícečlenné složení kontrolní komise, eliminace střetu zájmů, kolektivní posouzení opravného prostředku...	X	Y	$X \times Y$
Nakládání s majetkem státu	Odprodej majetku za podmínek nevýhodných pro rezort, výhodných pro třetí stranu	Jasně vymezení odpovědností, vícestupňové rozhodování, zvýšená kontrola...	X	Y	$X \times Y$
Poskytování dotací	Ovlivnění způsobu vyřízení žádosti	Zveřejnění kompletních podmínek výběrového řízení, eliminace osobního styku s žadatelem, kolektivní posuzování, zveřejnění výsledků dotačního řízení...	X	Y	$X \times Y$
Správní řízení	Zneužití volné úvahy při rozhodování	Omezení osobního kontaktu se žadatelem, zesílení kontrolní činnosti, vícestupňové posuzování...	X	Y	$X \times Y$

Riziková oblast	Riziko	Opatření k minimalizaci rizika	Pravděpodobnost výskytu rizika	Míra dopadu rizika	Významnost rizika
Personální práce	Upřednostňování uchazečů o přijetí do pracovního/služební poměru	Vícečlenné výběrové komise, stanovení transparentních kritérií, zveřejňování výsledků výběru...	X	Y	$X \times Y$
Řešení škod	Zmanipulování šetření vedoucí k prominutí náhrady škody a vydání rozhodnutí o upuštění od vymáhání	Objasňování vícečlenným orgánem, vyloučení podjatosti, kontrola výsledků objasnění škody...	X	Y	$X \times Y$
Vyřizování stížností	Ovlivnění výsledku vyřízení stížností	Vyřizování vícečlenným orgánem, vyloučení podjatosti, kontrola výsledků...	X	Y	$X \times Y$

UPOZORNĚNÍ:

1. V případě, že u OC MO byl proveden interní audit, který detekoval korupční rizika, je vedoucí OC MO povinen tuto skutečnost zohlednit při vlastním hodnocení a výpis ze zprávy o auditních zjištěních připojit ke zpracovanému seznamu.
2. Vzešla-li z hodnocení korupčních rizik potřeba, je součástí seznamu rovněž informace o navrhovaných vlastních monitorovacích aktivitách.

Poznámky:

1. Ve vzoru jsou uvedeny pouze možné rizikové oblasti, v jejich rámci identifikovatelná rizika a opatření k jejich minimalizaci.
2. Riziko lze chápat jako nebezpečí vzniku události, která může negativně ovlivnit dosažení stanovených cílů (v definici se jedná o synonymum nebezpečí či hrozby). Událost může představovat jednorázový jev, změnu trendu, zvýšení variability, nastalý stav apod.
3. Pravděpodobnost rizika označuje možnost vzniku události v budoucnu.
4. Dopad rizika lze klasifikovat jako přímý materiální (výše úplatku, ušlý zisk, výše ztráty apod.) či nepřímý nemateriální (společenská nebezpečnost, ztráta reputace apod.).

5. Významnost rizika odpovídá součinu jeho pravděpodobnosti a dopadu. Stupeň významnosti rizika říká, zda riziko lze podstoupit, je vhodné je řídit nebo se je snažit zcela eliminovat. Může se pohybovat v rozmezí hodnot 1 až 25. 1 - 14 = nízký stupeň významnosti, 15 - 19 = střední stupeň významnosti, 20 - 25 = vysoký stupeň významnosti.
6. Proměnné X a Y představují přiřazenou hodnotu 1 – 5 dle hodnotící škály. TĚMĚŘ NEMOŽNÁ (odpovídá hodnotě 1) – NÍZKÁ (odpovídá hodnotě 2) – STŘEDNÍ (odpovídá hodnotě 3) – VYSOKÁ (odpovídá hodnotě 4) – KRITICKÁ (odpovídá hodnotě 5).

VZOR